

Αρ. 1 29 Οκτωβρίου, 1974

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ
κ. ΣΠΥΡΟΥ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

Εν πρώτοις, θά ήθελα νά έφοράσω ένι μέρους τής αντιπροσωπείας μου βαθεύαν θλίψιν και συλλυπητήρια διά τόν θάνατον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν τοῦ Ἰράν και νά διαβιβάσω πρός τήν Κυβέρνησιν και τόν λαόν τοῦ Ἰράν και τήν πενθοῦσαν οἰκογένειάν του τήν μεγάλην μας συμπάθειαν διά τήν μεγάλην τής θλίψιν.

Ἀνοίγων τήν συζήτησιν ἐπί τοῦ Κυπριακοῦ σήμερον δέν δύναμαι παρά νά ἀναφέρω εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὅτι ὁ λαός τής Νήσου, ὁ ὁποῖος ἔζησε και ἐξακιολουθεῖ νά ζῆ ἕνα μεγάλο δράμα, ἴσως ἀνευ προηγουμένου εἰς τήν ἱστορίαν, ἀναμένει μέ ἀδημονίαν νά πληροφορηθῆ τί πρόκειται νά λεχθῆ και νά γίνῃ εἰς τήν Συνέλευσιν ταύτην. Τά θύματα τής τραγωδίας, οἱ συγγενεῖς ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐφονεύθησαν, και ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διαβίωσιν ὑπό συνθήκας ἀπεριγράπτων δεινῶν και εἰς προσφυγικούς καταυλισμούς, ἀναμένουν τήν ἐκβασιν τής συζητήσεως ταύτης. Πιστεύουν ὅτι τά Ἠνωμένα Ἔθνη, παρά τά μειονεκτήματά των, τά ὁποῖα ἐτονίσθησαν πολλάκις εἰς ἐπανειλημμένας συζητήσεις, δέν δύνανται νά σιωπήσουν οὔτε και νά παραμείνουν ἀδρανῆ ἐναντι τής καταστάσεως αὐτῆς. Ὡς ἐν τούτου, ἡ συζήτησις δέν πρόκειται νά εἶναι ἀκόμη μία συζήτησις ἐπί ἑνός αἰωνίου θέματος. Θά πρόκειται περὶ συζητήσεως ἡ ὁποία θά ἀφορᾷ μίαν τραγωδίαν.

Ὡς ἐν τούτου, ἐπειδή αἰσθανόμεθα ὅπως αἰσθανόμεθα, ἐλπίζομεν ὅτι δέν θά παρεξηγηθῶμεν ἐάν κατὰ τήν ἀνάπτυξιν τῶν γεγονότων και τῶν ἀπόψεών μας δέν θά εἶμεθα πολύ διπλωματικοί. Θά εἶμεθα εἰλικρινεῖς, θά εἶμεθα ἴσως ὡμοί, ἐάν παραστῆ ἀνάγκη.

Δέν εἶναι ὑπερβολή νά λεχθῆ ὅτι ἡ Κύπρος διέρχεται τήν ἀποφασιστικωτέραν, τήν κρισιμωτέραν περίοδον τής ἱστορίας της. Τά διαδραματισθέντα εἰς Κύπρον δέν πρέπει νά ἐνδιαφέρουν μόνον τόν Κυπριακόν λαόν, ἀλλά ὅλους. Εἶναι πράγματι δυνατόν νά ἀνεχθῆ κανεῖς μίαν τοιαύτην κατάστασιν κατὰ τό 1974 ; Ὑπάρχουν πολλά ἐρωτήματα τά ὁποῖα θά προκύψουν κατὰ τήν διάρκειαν τής παρούσης συζητήσεως. Ἀνησυχοῦμεν δι' αὐτήν ταύτην τήν ἐπιβίωσιν μας. Ἡ ἀνεξαρτησία, ἡ ἀνεραότης, ἡ ἐνδότης και ἡ κυριαρχία ἐνός μικροῦ ἀνεξαρτήτου κράτους, μέλους τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, εὐρίσκιονται ἐν κινδύνῳ. Δέν πρόκειται περὶ ὑπερβολῆς. Εἶναι φυσικόν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ζοῦσιν μακρὰν

της Κύπρου να μην αίσθάνονται άκριβως, όπως αίσθάνομεθα ήμετες
εις Κύπρον. Τοῦτο ὅμως δέν ἀποτελεῖ δικαιολογίαν διατί νά μή
προσπαθήσουν νά ἀντιληφθοῦν ποῖα εἶναι τά πραγματινά, βασικά
αἷτια τοῦ προβλήματός μας.

Μερικοί λέγουν ὅτι ἡ διπλωματία εἶναι ἡ τέχνη τοῦ
συμβιβάζεσθαι καί ἀνοῦομεν ἀπό καιροῦ εἰς καιρόν νά λέγεται
"ἄς ἴδωμεν κατὰ πόσον δυνάμεθα νά ἐξεύρωμεν συμβιβασμόν" μεταξ
τῶν ἀκραίων θέσεων, ὡς αὐταί συνήθως ἀποκαλοῦνται. Ὑπάρχει
ὅμως περιθώριον διά συμβιβασμούς εἰς βασιικά θέματα ; Ὑπάρχει
περιθώριον διά συμβιβασμούς εἰς θέματα τά ὅποια ἀντικατοπτρί-
ζονται εἰς αὐτόν τοῦτον τόν χάρτην τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν καί
εἰς τάς διακηρύξεις καί ψηφίσματά των ; Δύναται νά ὑπάρξη
οἰοσδήποτε συμβιβασμός, δύναται νά ὑπάρξη οἰοδήποτε πρόσχημα
ὅταν μία μικρά χώρα ὑπέστη καί ἐξακλόουθεῖ νά ὑφίσταται ἐπίδρα-
σιν ὡς ἐνεῖνην τήν ὅποσαν ἔχομεν ὑποστῆ ; Δύναται νά ὑπάρξη
οἰοδήποτε πρόσχημα ἢ δικαιολογία ἢ περιθώριον διά συμβιβασμόν
ὅταν εἶναι πρόδηλον εἰς πάντας ὅτι ἐνεῖνο τό ὅποσον μερικοί
προσπαθοῦν νά πράξουν εἰς τήν περίπτωσιν τῆς Κύπρου εἶναι νά
ἐπιβάλοῦν λύσιν ἐπί τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ κατὰ τόν πλέον ἀπάνθρωπον
τρόπον ; Διά τῆς μετακινήσεως ἀνθρώπων ἀπό τάς ἐστίας των,
διά τῆς ἐκριζώσεώς των, καί τῆς μετατροπῆς των εἰς πρόσφυγας ;
Δύναται νά λεχθῆ ὅτι τοῦτο εἶναι δυνατόν εἰς τήν περίπτωσιν
τῆς Κύπρου, ἐνῶ εἶναι ἀνεπίτρεπτον εἰς ἄλλας περιπτώσεις ;
Εἰς τό σημεῖον, τοῦτο ἀναφέρομαι εἰς ἕν ἄλλο θέμα τό ὅποσον
θά εὑρισκεται εἰς τήν ἡμερησίαν μας διάταξιν ἀργότερον. Διατί
εἶναι ἐπιτρεπτόν εἰς τήν παροῦσαν περίπτωσιν, ἐνῶ εἰς τήν
ἄλλην δέν πρέπει νά γίνῃ ἀνεῖτόν ; Εἶναι ἀκριβως διά τόν λόγον
αὐτόν πού πρέπει νά εἴμεθα εἰλικρινεῖς καί σαφεῖς.

Τά γεγονότα εἶναι ἀριετά καλῶς γνωστά. Συνεζητήθησαν εἰς
τό Συμβούλιον Ἀσφαλείας κατὰ τοῦς τελευταίους ὀλίγους μήνας,
μερικά δέ τῶν βασιικών γεγονότων συνεζητήθησαν εἰς τήν Γενικήν
Συνέλευσιν κατὰ τήν διάρκειαν τῆς γενικῆς συζητήσεως. Εἰς τό
στάδιον τοῦτο δέν χρειάζονται πιθανῶς πολλά λεπτομέρειαι,
ἀντικαί εἴμεθα διατεθειμένοι νά εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερῆ συζήτησιν
ἐν καιρῷ τῷ δέοντι. Ἀκόμη εἴμεθα διατεθειμένοι νά συζητήσωμεν
ὅ,τιδήποτε σχετίζεται μέ τό παρελθόν, ὅ,τιδήποτε συνδέεται
μέ τήν προῖστορίαν τοῦ ὅλου προβλήματος. Εἰς καταστάσεις
ἐπείγουσης φύσεως, ὡς ἡ ὑπό συζήτησιν, πρέπει νά φροντίξῃ
κανεῖς νά ἀσχοληται ἐπείγοντως μέ τό μέλλον, διότι ὑπάρχει
πολύς χρόνος διά νά συζητήσῃ τό παρελθόν.

Τήν 15ην 'Ιουλίου 1974 ἐγένετο πραξιοδότημα πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ Προέδρου Μακαρίου καὶ τῆς νομίμου Κυβερνήσεως τῆς Κύπρου. Ὀλίγας μόνον ἡμέρας βραδύτερον ἢ Κύπρος ὑπῆρξε τὸ θυμὰ ἐπιδρομῆς ἐν μέρους τῆς Τουριίας. Ὡς εἶχον τὴν εὐκαιρίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς γενικῆς συζητήσεως νὰ τονίσω, ὁ χρόνος τῶν δύο τούτων ἐνεργειῶν ἐγείρει πάσης φύσεως ἐρωτηματιὰ. Ἡ πραγματικότης καὶ ἡ ἀλήθεια θὰ ἀποκαλυφθοῦν μίαν ἡμέραν. Ἐπραγματοποιήθη πραξιοδότημα καὶ διενηργήθησαν ἐπιδρομὴ καὶ εἰσβολή. Καὶ ὅταν ἡ Τουριία εἰσέβαλλεν εἰς Κύπρον κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 20ῆς 'Ιουλίου, τὸ ἐπιχείρημα τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποιήθη καὶ τὸ ὁποῖον ἐπισήμως διεκηρύχθη εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Τουριίας ἦτο ὅτι ἐπρόκειτο περὶ περιωρισμένης ἀστυνομικῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποσινοπούσης ἀποικλειστικῶς εἰς τὴν ἀποικιατάστασιν τῆς συνταγματικῆς τάξεως. Ποία ἦτο ἡ συνταγματικὴ τάξις τὴν ὁποίαν ἤθελον νὰ ἀποικιαστήσουν ; Προφανῶς τὸ Σύνταγμα τοῦ 1960. Χωρὶς νὰ εἰσέρχωμαι εἰς πολλὰς λεπτομερείας, λέγω ὅτι εὐρισιόμεθα τῶρα εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε προικαλῶ οἶονδῆποτε νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ βήματος τούτου καὶ νὰ ἐσχυρισθῇ ὅτι ἐνεῖνο τὸ ὁποῖον πράγματι ἐπραξεν ἡ Τουριία ἀπετέλει ἀποικιατάστασιν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1960. Διότι βεβαίως δέν ἀποικιαθιστᾶ κανεὶς ἐν σύνταγμα διὰ τοῦ βομβαρδισμοῦ χωρίων, νοσοκομείων καὶ οἰκιῶν μέ βόμβας ναπάλμ, διὰ τῆς εἰσβολῆς καὶ τῆς χρησιμοποίησεως βαρέων ὄπλων, ὡς ἐνεῖνα τὰ ὁποῖα παρεχωρήθησαν εἰς τὴν Τουριίαν διὰ τὴν ἀμυνάν της, ἀλλὰ ἐχρησιμοποιήθησαν παρανόμως ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐπανειλημμένως ἐτονίσθη εἰς τὸ Κοιμῆσον τῆς χώρας αὐτῆς. Δέν ἀποικιαδίσταται ἡ συνταγματικὴ τάξις διὰ τῆς ἐπιρριζώσεως ἀνθρώπων ἀπὸ τὰς ἐστίας των καὶ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐνός ἀπὸ μακροῦ ὑφισταμένου σχεδίου, ἐνός σχεδίου καλουμένου 'Αττίλα', ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς θὰ ἦτο πολὺ ὑπερήφανος διότι τὸ ὄνομά του ἐχρησιμοποιήθη ὡς λάβαρον, θὰ ἦτο ὑπερήφανος διὰ τὰς ἐνεργείας αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο ὑπὸ ἐνεῖνων οἱ ὁποῖοι ἐχρησιμοποίησαν τὸ ὄνομά του διὰ νὰ πράξουν ὅ,τι ἐπραξάν εἰς τὴν Κύπρον.

Αἱ νομικαὶ πτυχαὶ τοῦ θέματος τῆς ἐπεμβάσεως συνεζητήθησαν λεπτομερῶς καὶ ἐξαντλητικῶς εἰς τὸ Σύμβουλιον Ἀσφαλείας κατὰ τὸ 1964. Πολλοὶ ὁμίληταὶ ἐτόνισαν τότε ὅτι οὐδεὶς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πραγματοποιήσῃ στρατιωτικὴν ἐπέμβασιν εἰς Κύπρον ὑπὸ οἰασδῆποτε περιστάσεις.

"Ας υποθέσωμεν, χάριν συζητήσεως, ότι αἱ ἐγγυήτριαι δυνάμεις εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπέμβουν εἰς Κύπρον διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς συνταγματικῆς τάξεως ἢ διὰ τὴν προστασίαν ἐνεῖνου τὸ ὁποῖον προέβλεπεν ἡ Συνθήκη Ἐγγυήσεως. Εἰς μίαν τοιαύτην περίπτωσιν ὑποθέτω ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ Τουρκία εἰσέβαλεν εἰς Κύπρον διὰ νὰ καταστρέψῃ ἐνεῖνο τὸ ὁποῖον προέβλεπεν ἡ Συνθήκη Ἐγγυήσεως, ἦτο καθήκον τῶν ἄλλων ἐγγυητριῶν δυνάμεων νὰ προστρέξουν εἰς βοήθειαν τῆς Κύπρου. Ἴσως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συζητήσεως ἡ θέσις τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου νὰ εἶχε κάποιαν σημασίαν.

Τὸ "σχέδιον Ἀττίλα", ἢ ἡ ἰδέα διχοτομήσεως τῆς Κύπρου, δέν εἶναι νέον. Αἰόμη καὶ ἡ συγνευαλυμμένη μορφή διχοτομήσεως, ἢ ὅποια τώρα ἔχει ὀνομασθῆ "γεωγραφικὴ ὁμοσπονδία" δέν εἶναι νέα. Ἐν τῇ πραγματικότητι αὐτὸς ὑπῆρξεν ἀνένιαθεν ὁ σιοπὸς τῆς Τουρκίας. Πρὸς ὑποστήριξιν τούτου θά ἀναφερθῶ μόνον εἰς μερικὰς δηλώσεις.

Τὴν 17ην Μαΐου 1964, ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Τουρκίας Ἰνονοῦ, ὁ προϊάτοχος τοῦ κ. Ἐτζεβίτ, ἐδήλωσε "μίαν ἡμέραν ἡ Ἑλλάς θά συμφωνήσῃ εἰς εἰρηνικὴν διχοτόμησιν τῆς Κύπρου μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ NATO. Ἐφ' ὅσον οἱ Ἕλληνες ἀρνοῦνται, ἡ μάχη θά συνεχισθῇ. Ἡ Τουρκία δέν θά ὑποχωρήσῃ εἰς οἰανδήποτε ἀπελπιστικὴν κατάστασιν. Θά χρησιμοποιοῦ τὸ δικαίωμα ἐπεμβάσεως τῆς εἰς τὴν Νῆσον."

"Ὅταν ἡ Κύπρος ἠπειλεῖτο μὲ εἰσβολὴν καὶ ἐπίθεσιν κατὰ τὸ 1964 ὁ Πρόεδρος Τζόνσον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς ἐπιστολῇν του πρὸς τὸν Πρωθυπουργὸν τῆς Τουρκίας Ἰνονοῦ ἔγραψεν "ἐπισύρω τὴν προσοχὴν σας ὅμως εἰς τὴν ἐπιτίμησίν μας ὅτι ἡ προτεινομένη ἐπέμβασις τῆς Τουρκίας θά ἦτο πρὸς τὸν σιοπὸν πραγματοποίησεως κάποιας μορφῆς διχοτομήσεως τῆς Νήσου, λύσεως ἢ ὅποια ἀποκλείεται ρητῶς ὑπὸ τῆς Συνθήκης Ἐγγυήσεως".

Καὶ διὰ νὰ ἐξηγήσω ποῖαν ἔννοιαν ἔδιδον ἐνωρίτερον διὰ τῶν φράσεων "συγνευαλυμμένη μορφή διχοτομήσεως" καὶ "γεωγραφικὴ ὁμοσπονδία" ἰδοῦ τί ἔλεγε καὶ πάλιν ὁ Τοῦρκος Πρωθυπουργὸς Ἰνονοῦ τὴν 8ην Σεπτεμβρίου 1964 εἰς τὴν Τουρκικὴν Ἐθνοσυνέλευσιν : "Ἐπισημῶς ἔχομεν προωθήσει τὴν ἰδέαν τῆς ὁμοσπονδίας μάλλον ἢ τὴν θέσιν τῆς διχοτομήσεως". Ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι δηλώσεις, τὰς ὁποίας θά ἠδυνάμην νὰ ἀναφέρω, ἀλλὰ αὐταὶ εἶναι ἀριεταί.

"Όταν ο Χίτλερ εισέβαλλεν εις τήν Τσεχοσλοβακίαν ἐχρησιμοποίησεν ὡς πρόσχημα τήν ἀσφάλειαν τῆς ἐνεῦ μειονότητος. "Όταν καί πάλιν ἀπεφάσιζε νά εισβάλῃ εις Πολωνίαν τό 1939, οὗτος εἶπε κάτι ἄλλο : " Ἄς πράξωμεν ἐνεῦνο τό ὅποτον πρέπει νά πράξωμεν εις Πολωνίαν. Ποῖος σήμερον ἐνθυμεῖται τί ἔναμαν οἱ Τοῦρκοι στούς Ἀρμενίους ; Οὐδεὶς θά ἐνθυμηταί ἀργότερον ἐνεῦνο τό ὅποτον κάμνομεν εις τούς Πολωνούς".

40% τοῦ ἐδάφους τῆς Κύπρου τελοῦν τώρα ὑπό τήν κατοχήν τῆς Τουρκίας. Ὁ αὐτόχθων πληθυσμός ἔχει ἐκριζωθῆ καί εις Κύπρον ὑπάρχουν πλέον τῶν διακόσίων χιλιάδων προσφύγων - ἀστέγων, προσώπων τά ὅποια διαβλοῦν εις τήν δυστυχίαν καί δέν γνωρίζουν ποῖον θά εἶναι τό μέλλον τους. Πρόβλεπται περὶ τοῦ 1/3 τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Νήσου. Εἶναι πολύ εὐκόλον διὰ μεγάλας καί ἐνίοτε, δυστυχῶς, μικράς χώρας νά καταβάλλουν ἀπό κοινοῦ προσπάθειαν διὰ νά διαπιστώσουν κατὰ πόσον δύνανται νά ἐξεύρουν συμβιβασμούς, οἱ ὅποιοι νά ἱκανοποιοῦν καί τούς δεινοπαθοῦντας καί τούς οὕτω καλούμενους νικητάς. Εἶναι ὅμως πάρα πολύ νά ἀναμένεται ὅτι δύναται κανεὶς νά ἀνεχθῆ μίαν κατάστασιν εις τήν ὅποσαν ἀνθρώποι ὄντα πρόβλεπται νά χρησιμοποιοῦν ὡς πιόνια διὰ τήν προαγωγήν λύσεων ἀπαραδέκτων εις αὐτά. Ἐάν οἱ αἰδηῆποτε ἀντιπροσωπεῖται ἢ ἀντιπρόσωποι ἐπιθυμοῦν νά πληροφορηθοῦν κάπως λεπτομερέστερον περὶ τῆς καταστάσεως τῶν προσφύγων, παρ' ὅλον ὅτι πολλαί πληροφορίαι περιέχονται εις τάς ἐκθέσεις τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, εὐρίσκειται ἐδῶ μεταξὺ μας ἀντιπροσωπεῖα τῶν προσφύγων τῆς Κύπρου, ἢ ὅποια μόλις ἀφίκετο ἀπό τήν Νήσον.

Δύνανται τά Ἠνωμένα Ἔθνη νά ἀνεχθοῦν τήν κατάστασιν αὐτήν ; Ὁ Γερουσιαστής Ἐντουαρντ Κέννεντυ, ὁμιλῶν πρό τινων ἡμερῶν εις Νέαν Ὑόρκην, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ χώρα του δέν ἠδύνατο νά ἀνεχθῆ τήν κατάστασιν αὐτήν. Δύνανται τά Ἠνωμένα Ἔθνη νά τήν ἀνεχθοῦν εἴτε φανερά εἴτε ἐμμέσως διὰ τῆς ἀδρανείας ;

Ἐν τῷ μεταξὺ, χάριν τῆς ἐνημερώσεως ἐνεῦνων, οἱ ὅποιοι δέν γνωρίζουν τί συμβαίνει, ἀναφέρω ὅτι τό καταληφθέν ὑπό τῆς Τουρκίας τμήμα τῆς Κύπρου περιγράφεται ὡς τμήμα τῆς ἐπαρχίας τῆς Μερσίνης τῆς Τουρκίας, ἐνῶ ὡς νόμισμα χρησιμοποιεῖται ἡ τουρκικὴ λίρα. Βλέπει κανεὶς γραμματόσημα μέ τό ἔμβλημα τῆς Μερσίνης. Ὑπάρχουν πολλαί πληροφορίαι, ἐν προκειμένῳ, τάς ὅποιας θά κυκλοφορήσωμεν.

Πρόβλεπται περὶ προσπάθειαν προσαρτήσεως. Ἄλλ' ἐπίσημως θά ἐκπλαγῶ ἐάν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Τουρκίας ἔλθουν ἐδῶ καί εἶπουν: "Θέλομεν διχοτόμησιν". Δέν εἶναι πρός τό συμφέρον των νά εἶπουν ὅτι θέλουν διχοτόμησιν. Ὁλοκληρὸς ὁ κόσμος θά ἔλεγε:

"δέν δυνάμεθα νά ἀποδεχθῶμεν τοῦτο". Οὕτω εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον των νά εἴπουν ὅτι ἐπιθυμοῦν "γεωγραφικὸν διαχωρισμὸν" ἢ "γεωγραφικὴν ὁμοσπονδίαν". Ἀλλὰ οἷοσδήποτε γνωρίζει τὰς πραγματικότητας τῆς Κύπρου ἀντιλαμβάνεται ὅτι "ὁ γεωγραφικὸς διαχωρισμὸς" ἰσοδυναμεῖ πρὸς διχοτόμησιν τῆς χειρίστης μορφῆς. Θὰ ὑπάρξῃ αὐτομάτως διχοτόμησις. Ἐάν ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐνδιαφέρεται, καὶ πιστεύω ὅτι ἐνδιαφέρεται, νά ἴδῃ τὴν Κύπρον ἐν βιώσιμον καὶ ἀνεξάρτητον κράτος, τότε τὰ ἐνδεχόμενά ταῦτα πρέπει νά ἀποκλεισθοῦν.

Θὰ λεχθῇ καὶ πάλιν ὅτι εἰς τῶν λόγων, οἱ ὅποιοι ὑπηγόρευσαν τὰς ἐνεργείας τῶν τουρικῶν δυνάμεων, ἦτο ἡ προστασία τῆς τουρικῆς μειονότητος ἢ - δέν δυσκολεύομαι καθόλου νά χρησιμοποιήσω τὴν λέξιν - κοινότητος. Προστασίας ἀπὸ τί ; Τὸ πρῶτον πράγμα τὸ ὅποσον ἐδήλωσαν ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐπραγματοποίησαν τὸ πραξιοδόχημα ἦτο ὅτι οἱ τουρικοὶ οὐδὲν εἶχον νά φοβηθοῦν. Ὅτι τὸ πραξιοδόχημα ἐστρέφετο ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως τῆς Κύπρου. Ποῦ εὐρίσκετο ὁ κίνδυνος διὰ τοὺς Τουρικοὺς ;

Ἀλλὰ ἄς ὑποθέσωμεν, καὶ πάλιν χάριν συζητήσεως, ὅτι ἡ Τουρικία ἤθελε νά προλάβῃ ἐνδεχόμενον κίνδυνον. Γίνεται τοῦτο διὰ τοῦ βομβαρδισμοῦ μὲ βόμβας ναπάλμ, διὰ τῆς καταστροφῆς, τῆς ἐρημώσεως, διὰ τῆς εἰσβολῆς μὲ χιλιάδας τάνκς, διὰ τῶν φόνων καὶ βιασμῶν ; Δύναται νά χρησιμοποιῶνται τοιαῦτα μέθοδοι ; Ὑπάρχουν ἐναπομεινόμενα περιπτώσεων, ἐάν δέ πρόκειται νά ἰσχυρισθῇ κανεὶς ὅτι πρόκειται περὶ προπαγάνδας προτείνω καὶ πάλιν - κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως θὰ ὑποβάλω συγκεκριμένην πρότασιν - ὅπως ἀποστολῇ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως μεταβῇ εἰς Κύπρον καὶ διερευνήσῃ τὰς ὁμότητες εἰς ὀλίγηρον τὴν Νῆσον διὰ τὰς ὁποίας τώρα κατηγοροῦμεν τὴν Τουρικίαν.

Ἀλλὰ τί γίνεται μὲ τὰ ἀγνοούμενα πρόσωπα ; Ποῖος ἐνδιαφέρεται διὰ τὰ πρόσωπα αὐτά, εἰς τὰ ὅποια ὁ ἴδιος ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς ἀνεφέρθη εἰς τὴν ἐκθεσίν του ; Τί ἀπέγιναν ; Δύναται νά μᾶς εἴπῃ κανεὶς ; Δύναται νά εἴπῃ ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ; Δύναται ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς νά εἴπῃ ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι του εἶναι ἐλεύθεροι νά μεταβοῦν ὅπουδήποτε θέλουν καὶ νά ἐνεργήσουν ὅπως θέλουν εἰς Κύπρον ; Δύναται ἡ Εἰρηνευτικὴ Δύναμις νά εἴπῃ ὅτι δέν ὑπάρχει οἷοσδήποτε περιορισμὸς εἰς τὰς δραστηριότητάς της εἰς τὰς κατεχόμενας περιοχάς ;

Αἱ ἀπαντήσεις εὐρίσκονται εἰς τὰς ἐνώπιον ὑμῶν ἐκθέσεις τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως. Πρόκειται, ἐπομένως, περὶ καταστάσεως ἢ ὅποια ἀπαιτεῖ ἐπείγοντως τὴν προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως. Δέν ἤλθομεν ἐδῶ ἀπλῶς διὰ νά ἐκθέσωμεν τὰς ἀπόψεις μας ἢ διὰ νά ἐπιτύχωμεν κατὰ τὸ ὅποσον νά δυνηθῶμεν νά βελτιώσωμεν τὸ προσεχές ἔτος. Πιθανῶς νά μὴ ὑπάρξῃ προσεχές ἔτος διὰ τὴν Κύπρον ἐάν δέν ἐνεργήσωμεν ταχέως καὶ ἡ εὐθύνη δέν θὰ εἴπωμεν ἐπὶ τῆς

Εἶναι εὐκόλον νά λέγεται "ἄς διαπραγματευθῶμεν. "Ἄς προσπαθῆσῶμεν νά ἴδωμεν τί μποροῦμεν νά ἐπιτύχωμεν." Ἄλλά ποῖος ἀρνεῖται τὰς διαπραγματεύσεις; Δύνασθε νά φαντασθῆτε διαπραγματεύσεις καθ' ὅν χροῖνον 40.000 στρατοῦ καί τάνκς εὐρίσκονται ἀκριβῶς ἔξω τῆς θύρας σας καί ὅποτεδήποτε δέν συμφωνεῖτε εἰς κάποιον θέμα αἱ μηχαναί τῶν τάνκς ἀρχίζουν νά βρυχῶνται; Δύνανται νά ὀνομασθοῦν αὐταί διαπραγματεύσεις; Πῶς δύνανται αἱ δύο πλευραί ἐν Κύπρῳ, Ἑλληνοκύπριοι καί Τουρκοκύπριοι, νά συμφωνήσουν ἐλευθέρως ἐπὶ μιᾷ συνταγματικῆς διευθετήσεως, ὅταν οἱ οὕτω καλούμενοι "ἐλευθερωταί" τῆς μιᾷς πλευρᾶς εὐρίσκονται εἰς τὴν Νῆσον, ἀπερλουῦντες τοὺς πάντας; Εἶμαι βέβαιος, καί σημειῶσατε καλῶς τὰ λόγια μου ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς ὅλης αὐτῆς τραγωδίας ἀρκετοὶ Τουρκοκύπριοι θά ἔχουν ἐπίσης πολλὰ νά εἰπουν διὰ τὸ τί ὑπέστησαν κατὰ τοὺς τρομεροὺς αὐτοὺς μῆνας.

Ἐχομεν προσφύγει εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Ἑνωμένων Ἑθνῶν διὰ νά ζητήσωμεν τὴν ὑποστήριξίν της. Δέν εὐρισκόμεθα ἐδῶ πρὸς τὸν σκοπὸν νά διαπιστώσωμεν πῶς δυνάμεθα νά ἱκανοποιήσωμεν τὸν ἐπιδρομέα. Δέν εὐρισκόμεθα ἐδῶ μὲ σκοπὸν νά ἀποκρύψωμεν τὰ γεγονότα. Τὸ βῆμα τοῦτο δέν προσφέρεται διὰ τοιαύτην τακτικὴν, διὰ τοιαύτην προσπέλασιν. Ἦλθομεν ἐδῶ διὰ νά θέσωμεν ἐνώπιόν σας ἀπεριφράστως τὰς ἀπόψεις μας. Ἡ Κύπρος, μίᾳ μικρᾷ ἀδέσμευτος χώρα, δεινοπαθεῖ, κατέστη στόχος ἐπιδρομῆς καί εἰσβολῆς καί αὐτὴ αὐτὴ ἡ ὑπαρξίς της εὐρίσκεται ἐκινδύνῳ. Ἐάν ἡ Γενικὴ Συνέλευσις καί ἰδιαιτέρως αἱ Ἀδέσμευτοι Χῶραι δέν μᾶς συνδράμουν, ποῖον εἶναι τὸ νόημα τῆς ἀδεσμεύτου πολιτικῆς; Ἐάν ἡ Γενικὴ Συνέλευσις δέν ὑποστήριξῃ τὴν Κύπρον ἐπὶ συγκεκριμένων ἀρχῶν καί θεμάτων, τότε πλεῖστοι θά διερωτῶνται ποῖα ἡ χρησιμότης καί ἀποτελεσματικότης τῶν Ἑνωμένων Ἑθνῶν καί ποῖα ἡ ἐλπίς μας διὰ τὸ μέλλον.

Δέν ἤλθομεν ἐδῶ διὰ νά διαπραγματευθῶμεν τὴν συνταγματικὴν ρυθμισίν τοῦ Κυπριακοῦ. Τοῦτο εἶναι ἔργον τῶν ἰδίων τῶν Κυπρίων, Ἑλλήνων καί Τούρκων. Ἦλθομεν ἐδῶ διὰ νά ζητήσωμεν τὴν ὑποστήριξίν σας ἐπὶ τῶν ἀκολουθῶν σημείων καί ἀρχῶν. Πρέπει νά ὑπάρξῃ ἄνευ ὄρων σεβασμὸς διὰ τὴν κυριαρχίαν, τὴν ἀνεξαρτησίαν καί τὴν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τῆς Κύπρου. Πᾶσα μορφή ἐπιδρομῆς ἢ ἐπεμβάσεως δέον ὅπως σταματήσῃ ἀμέσως. Οὐχὶ μόνον δι' ἀνθρωπιστικοὺς, ἀλλὰ καί διὰ τοὺς ἄλλους λόγους τοὺς ὁποίους ἔχω ἤδη ἀναφέρει, ἡ Γενικὴ Συνέλευσις δέον νά λάβῃ θέσιν σαφῶς καί κατηγορηματικῶς ὅτι ὅλοι οἱ πρόσφυγες - καί ὑπογραμμίζω τὰς λέξεις ὅλοι οἱ πρόσφυγες - θά ἐπιστρέψουν εἰς τὰς ἐστίας των ἐν ἀσφαλείᾳ καί ἄνευ ὄρων. Ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει ἐξυπακούεται

μερικοί θα ήσαν διατεθειμένοι να άνεχθούν τήν παραβίασι ταύτην βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, προς τόν σκοπόν τής διευκόλυνσεως άλλων να επιβάλουν λύσιν επί τής Κύπρου. Διαπραγματεύσεις καί, αλλά υπό έλευθέρας συνθήκας.

Δέν επιθυμούμεν τάς διαπραγματεύσεις τύπου Γενεύης, αί όποίαι διεξήχθησαν δύο φορές διαρκούσης τής κρίσεως καί αί όποίαι άπεδείχθησαν ό,τιδήποτε άλλο παρά διαπραγματεύσεις. Δέν επιθυμούμεν διαπραγματεύσεις υπό τήν άπειλήν όπλων, ώς είς Γενεύην, όπου ούτε άναβολή 36 ώρων δέν έπετράπη προς τόν σκοπόν διαβουλεύσεων, διότι ώρισμένοι προτάσεις ύπεβλήθησαν επί τελεσιγραφικής βάσεως καί όταν αύται άπερρίφθησαν ώς άπαραδέκτοι ήρχισεν ή δευτέρα φάσις του "Σχεδίου "Αττίλα", ή όποία ήτο έτι περισσότερο καταστρεπτική τής κρίσεως.

Όσα συνέβησαν είς Κύπρον δέν ήσαν τυχαία. Τό πραξικόπημα δέν ήτο τυχαϊόν. Η είσβολή δέν ήτο τυχαία.

Θά άνεχθ ή Γενική Συνέλευσις τήν κατάστασιν ταύτην; Ένδιαφερόμεθα διά τήν εύημερίαν του λαού τής Κύπρου, άσχέτως άν πρόκειται περί Έλλήνων ή Τουρκων. Έάν οι Τουρκοί δέν μεις έμπιστεύονται, άς έξεύρωμεν άλλους τρόπους να τους πείσωμεν να μεις έμπιστευώνται άλλ' ούχι διά των "έλευθερωτών" του "Αττίλα. Είμεθα έτοιμοι να άποδεχώμεν οίανδήποτε είσήγησιν, ή όποία θα συνάδη μέ τόν Χάρτην καί τάς Διακηρύξεις των Ένωμένων Έθνών διά να καθησυχάσωμεν οίανδήποτε εύλόγους άνησυχίας. Είμεθα έτοιμοι να συμφωνήσωμεν είς τήν ενίσχυσιν τής Δυνάμεως των Ένωμένων Έθνών εν Κύπρω, διά τόν σκοπόν τουτον. Είμεθα έτοιμοι να πράξωμεν πάν τό δυνατόν, έφ' όσον θα βοηθηώμεν να διατηρήσωμεν τήν Κύπρον εν άνεξάρτητον, κυρίαρχον κράτος μέ άκεραίαν τήν ενότητά του. Όλοι εκείναι αί είσηγήσεις αί όποίαι τυγχάνουν έπεξεργασίας - δέν γνωρίζω ποϋ - περί έξευρέσεως ρεαλιστικών λύσεων, είναι άπάνθρωποι, διότι δέν δύναμεθα - καί ταπεινώς υποβάλλω ότι καί ή Γενική Συνέλευσις δέν δύναται - να προσυπαγράψη, να άνεχθ ή ή νομιμοποιήση τετελεσμένα γεγονότα. Είναι εύκολον να όμιλώμεν περί συμβιβασμού, αλλά υπάρχουν μερικά πράγματα είς τά όποία δέν ύπάρχει περιθώριον διά συμβιβασμόν.

Προτού περάνω τάς παρατηρήσεις μου επιθυμώ να πληροφορήσω τά μέλη τής Γενικής Συνελεύσεως ότι ή αντιπροσωπεία μου έχει υποβάλει προσχέδιον ψηφίσματος, τό όπόϊον θα είσαγάγω μέ όσον τό δυνατόν ολιγώτερα σχόλια. Δέν ύπεβάλαμεν τό

προσχέδιον λόγω έλλείψεως άβρότητας προς οίονδήποτε. Τούναντίον, είμεθα ευγνώμονες προς όλας τās χώρας αί όποίαι καταβάλλουν προσπαθείας διά νά έτοιμάσουν σχέδιον ψηφίσματος. Κατελήξαμεν όμως είς τό συμπέρασμα ότι τά χρονικά όρια έξαντλούνται και ότι δέν είχομεν άλλην διέξοδον παρά νά υποβάλαμεν ίδιόν μας σχέδιον ψηφίσματος.

Τό γεγονός ότι τό σχέδιον τούτο ψηφίσματος υποβάλλεται υπό τής Κύπρου δέν πρέπει, νομίζω, νά θεωρηθῆ ως σχέδιον υποβαλλόμενον υπό ένός έκ τών ένδιαφερομένων μερών. Έν πρώτοις, υπάρχει μόνον έν ένδιαφερόμενον μέρος - ή Κύπρος. Η χώρα, ή όποία έθεσε τό θέμα ένώπιον τών 'Ηνωμένων Έθνών. Δεύτερον, δέν νομίζω ότι οίσοδήποτε θά διαφωνήση μαζί μου ότι ή Κύπρος είναι τό μόνον δεινοπαθόν μέρος. Δέν νομίζω ότι οίσοδήποτε άλλος υποφέρει συνεπεία τών διαδραματισθέντων έν Κύπρω. Είς τό σχέδιον ψηφίσματος δέν έχομεν περιλάβει οίσοδήποτε άκραίας θέσεις διά σκοπούς παζαρεύματος. Έχομεν προσπαθήσει νά τό διατυπώσωμεν συμφώνως προς τās άπόψεις, και ακόμη τήν φρασεολογίαν, αί όποίαι έξεφράσθησαν είς ήμάς και τās όποιās έχαιρετίσαμεν. Θα άναγνώσω τό σχέδιον ψηφίσματος τό όποιον έχει ως άκολουθως:-

" Η Γενική Συνέλευσις

Μελετήσασα τό πρόβλημα τής Κύπρου,

Υπομιμνήσκουσα τό ψηφισμα αύτής 2077(ΧΚ) τής 18ης Δεκεμβρίου 1965 ως και τās συναφή ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας επί του Κυπριακού, ιδιαιτέρως τās ψηφίσματα 5186 (1964) τής 4ης Μαρτίου 1964, 353 (1974) τής 20ης Ιουλίου 1974 και 360 (1974) τής 16ης Αύγούστου, 1974,

Ανησυχούσα σοβαρώς έκ τής συνεχίσεως τής Κυπριακής κρίσεως ήτις συνιστά άπειλήν διά τήν διεθνή ειρήνην και ασφάλειαν,

Έχουσα συνείδησιν τής ανάγκης επίλυσεως τής κρίσεως ταύτης άνευ χρονοτριβής δι' ειρηνικών μέσων, συμφώνως προς τούς σκοπούς και τās αρχάς τών 'Ηνωμένων Έθνών,

Τονίζουσα τήν ανάγκην όπως ή Κυπριακή Δημοκρατία μετέχη όλων τών φάσεων τής επίλυσεως τής κρίσεως,

Λαμβάνουσα υπ' όψιν τās αρχάς και προνοίας τής Διακηρύ-
 ξεως τών 'Αρχών Διεθνούς Δικαίου, τās άφορώσας τās φιλικάς
 σχέσεις και συνεργασίαν μεταξύ τών κρατών συμφώνως προς τόν
 Χάρτην τών 'Ηνωμένων 'Εθνών και τήν Διακήρυξιν επί τής
 'Ενισχύσεως τής Διεθνούς Ασφαλείας,

Σημειούσα τήν θέσιν τής Κυβερνήσεως Κύπρου ότι άντι-
 τίθεται είς τήν προσάρτησιν τής Κυπριακής Δημοκρατίας ή οίουδή-
 ποτε τμήματος αύτης υπό οίουδήποτε άλλου κράτους ή τήν ένσωμά-
 τωσιν τής Κυπριακής Δημοκρατίας ή οίουδήποτε τμήματος αύτης είς
 οίονδήποτε άλλο κράτος, ή τήν διχοτόμησιν ή διαχώρισμόν αύτης υπό
 οίανδήποτε μορφήν,

'Αποδοκιμάζουσα πᾶσαν κρᾶξιν επίδρομής ή έπεμβάσεως
 κατά τής Κυπριακής Δημοκρατίας,

1. Καλεεί όλα τά κράτη νά σεβασθοῦν άνευ όρων τήν
 κυριαρχίαν, άνεξαρτησίαν, έδαφικήν άκεραιότητα και άδύσμευτον
 πολιτικήν τής Κυπριακής Δημοκρατίας και νά απέχουν πάσης επίδρο-
 μικής ένεργείας και έπεμβάσεως στρεσομένης κατ' αύτης,

2. Ζητεεί τήν άμεσον άποχώρησιν όλων τών ξένων ένόπλων
 δυνάμεων και τής ξένης στρατιωτικής παρουσίας και προσωπικοῦ
 εκ τής Κυπριακής Δημοκρατίας και τήν κατάπαυσιν πάσης ξένης
 έπεμβάσεως και άναμίξεως είς τās ύποθέσεις τής Κυπριακής
 Δημοκρατίας.

3. Καλεεί όλα τά άναμειγμένα μέρη νά λάβουν
 έπειγόντως μέτρα προς διασφάλισιν τής ταχείας έπιστροφής
 όλων τών προσφύγων είς τās οίκίας των έν 'ασφαλείᾳ.

4. Κρίνει ότι τό συνταγματικόν σύστημα τής Κυπριακής
 Δημοκρατίας είναι θέμα άφορών τούς 'Ελληνας και Τούρκους τής
 Κύπρου.

5. Συνιστά τās έπαφάς και διαπραγματεύσεις τās
 διεξαγομένας μέσφ τών καλών ύπηρεσιών του Γενικοῦ Γραμματέως
 μεταξύ άντιπροσώπων τών δύο κοινοτήτων και ζητεεί τήν συνέχισιν
 των υπό συνθήκας έλευθερίας, προς τόν σκοπόν έπιτεύξεως ένός
 άμοιβαίως άποδεκτοῦ συνταγματικοῦ διακανονισμοῦ.

.../..

6. 'Εκφράζει τήν ἐλπίδα ὅτι περαιτέρω προσπάθειαι, περιλαμβανομένων τῶν διαπραγματεύσεων, δύνανται συντόμως νά ἀναληφθοῦν ἐλευθέρως ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν διασφαλίζουσαι εἰς τήν Κυπριακὴν Δημοκρατίαν, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ τῆς ὡς συνόλου, τὸ θεμελιώδες δικαίωμα αὐτῆς αἰ' ἀνεξαρτησίαν, κύριαρχίαν καὶ ἑδαφικὴν ἀκεραιότητα.

7. Καλεῖ τὸν Γενικὸν Γραμματέα νά συνεχίσῃ νά παρέχῃ τὴν ἀνθρωπιστικὴν βοήθειαν τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν πρὸς ὅλα τὰ τμήματα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ καλεῖ ὅλα τὰ κράτη νά συμβάλουν εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην.

8. Καλεῖ ὅλα τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη νά ἀφιερῶσουν πᾶσαν προσπάθειαν, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν ἐν Κύπρῳ, διὰ τὴν ἀνακάλυψιν καὶ ἀσφαλῆ ἐπ'ἀνοδὸν εἰς τὰς οἰκίας των ὄλων τῶν ἀγνοουμένων προσώπων.

9. Καλεῖ ὅλα τὰ μέρη νά συνεχίσουν νά συνεργάζωνται πλήρως μετὰ τῆς Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν, ἐν Κύπρῳ, ἢ ὅποια θεὸν νά ἐνισχυθῆ διὰ νά δυνηθῆ νά ἀποκαταστήσῃ καὶ διατηρήσῃ τὴν εἰρήνην ἐν Κύπρῳ.

10. Καλεῖ τὸν Γενικὸν Γραμματέα νά συνεχίσῃ νά προσφέρῃ τὰς καλὰς του ὑπηρεσίας πρὸς τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη.

11. Καλεῖ περαιτέρω τὸν Γενικὸν Γραμματέα νά θέσῃ τὸ παρὸν ψηφίσμα ὑπ' ὄψιν τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας."

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ εἰσαγωγικὸν μέρος τοῦ σχεδίου ψηφίσματος, τὸ ὅποσον ἀναφέρεται εἰς τὰ ψηφίσματα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας, τοῦτο εἶναι ἀρκούντως σαφές καὶ δὲν ὑπάρχει τίποτε νά λεχθῆ ἐπ' αὐτοῦ. Τῷ ὄντι, ὅλαι αἱ παράγραφοι τῆς εἰσαγωγῆς εἶναι ἀρκετὰ σαφεῖς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ λειτουργικὸν μέρος τοῦ σχεδίου ψηφίσματος ἔχομεν υἱοθετήσῃ τὴν θέσιν - καὶ πρέπει νά τονίσω τοῦτο - ὅτι τὰ τρία βασικὰ σημαντικὰ στοιχεῖα εἶναι, πρῶτον, ἡ ἀνεξαρτησία, ἑδαφικὴ ἀκεραιότης καὶ κυριαρχία τῆς Κύπρου, τὰ ὅποια θὰ πρέπει νά γίνουν σεβαστά ἄνευ ὄρων καὶ δὲν θὰ πρέπει νά ὑπάρξουν πράξεις ἐπιδρομῆς ἢ ἐπεμβάσεως ἐναντίον τῆς Κύπρου. Τοῦτο εἶναι ἀρκούντως σαφές. Δεύτερον, ζητοῦμεν τὴν ἄμεσον ἀποχώρησιν ὄλων τῶν στρατευμάτων. Δὲν νομίζω ὅτι εἰς τὴν ἡδύνατό τις νά εἴπη

ὅτι τρῦτο εἶναι παράλογον. Ἡ ἀποχώρησις τῶν στρατευμάτων ἐκ Κύπρου εἶναι βασική καί ἀναγκαία προϋπόθεσις διὰ τήν καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἐπίτευξιν προόδου. Ἀκολουθεῖ τό πρόβλημα τῶν προσφύγων. Ἐπί τούτου τό ψήφισμα ἔχει ὡς ἑξῆς:

"Καλεῖ ὅλα τά ἀναμειγμένα μέρη νά λάβουν ἐπειγόντως μέτρα πρὸς διασφάλισιν τῆς ταχείας ἐπιστροφῆς ὅλων τῶν προσφύγων εἰς τὰς οἰκίας των ἐν ἀσφαλείᾳ".

Τοῦτο δέν δύνται νά ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον οἰουδήποτε παζαρεύματος. Πρέπει νά δηλώσωμεν τοῦτο ἀπεριφράστως, πολύ σαφῶς καί πολύ εἰλικρινῶς, διότι ἐάν καθ' οἷονδήποτε τρόπον, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, τό θέμα τῶν ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι ἐξεριζώθησαν ἐκ τῶν ἐστιῶν των, τῆς θέμα τῆς ἐπιστροφῆς των εἰς τὰς οἰκίας των, ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον παζαρεύματος ἢ καταστῆ ἀντικείμενον ἀρνησι-κυρίας ἐκ μέρους οἰουδήποτε ἄλλου, τότε καταστρέφετε τήν Κύπρον, καταστρέφετε τὰς ἐλπίδας διὰ μίαν εἰρηνικήν ἐξέλιξιν, δημιουργεῖτε τὰς συνθήκας διὰ διχοτόμησιν καί ἐπίσης καταστρέφετε αὐτάς ταύτας τὰς ἀρχάς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἄλλας παραγράφους, πιστεύω ὅτι καί αὐταί εἶναι ἀρκούντως σαφεῖς. Τό σχέδιον ψηφίσματος συνιστᾷ τὰς διαπραγματεύσεις καί τὰς συνομιλίαις ὅποιαι διεξάγονται εἰς Κύπρον. Πιστεύομεν ὅτι αὕτη εἶναι ἡ διαδικασία ἢ ὁποία θά πρέπει νά ἀκολουθηθῆ κατὰ τήν ἐξέτασιν τῶν συνταγματικῶν πτυχῶν τοῦ προβλήματος. Ταυτοχρόνως, ὅμως, γίνεται πρόνοια δι' ἕτερον πλαίσιον - οὐχί τοῦ τύπου Γενεύης - δι' ἐλευθέρας διαπραγματεύσεις ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν πρὸς ἐξέτασιν ὅλων τῶν διεθνῶν πτυχῶν τῆς κρίσεως.

Τούτων λεχθέντων, ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νά ἐπαναλάβω ὅτι δέν ὑπεβάλαμεν τό σχέδιον τοῦτο ἐξ ἑλλείψεως ἀβρότητος. Ἦσθάνθημεν ὅτι ὑπὸ τὰς περιστάσεις δέν εἴχομεν ἐτέραν ἐκλογὴν. Ἐἶν οἰαδήποτε ἀντιπροσωπεῖται ἔχουν οἰασδήποτε ἄλλας ἀπόψεις ἐπὶ ἀρισμένων σημείων περιληφθέντων εἰς τό σχέδιον ψηφίσματος, εἴμεθα ἔτοιμοι νά τὰς συζητήσωμεν. Ἀλλά καί πάλιν πρέπει νά τονίσω ὅτι τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τῶν ὅποια ἀνέφερα δέν δύνανται νά ἀποτελέσουν ἀντικείμενον παζαρεύματος ἢ συμβιβασμοῦ.

Ἀναμένομεν ὑποστήριξιν. Πιστεύω ὅτι δέν εἴμεθα μὴ ρεαλισταί ἀναμένοντες ὑποστήριξιν, ἢ παράλογοι ἀναμένοντες τὴν τοιαύτην ὑποστήριξιν. Ἀναμένομεν τὴν ὑποστήριξιν τῶν ἀδεσμεύτων χωρῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκομεν. Ἀναμένομεν τὴν ὑποστήριξιν ὅλων τῶν χωρῶν-μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, διότι ἐάν δέν τύχωμεν τῆς ὑποστηρίξεως τῆς ὁποίας ἔχομεν ἀνάγκην εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην καμπὴν τῆς ἱστορίας μας, τότε ποῖα τῶν χωρῶν-μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν θὰ τύχη τῆς ὑποστηρίξεως τὴν ὁποίαν δυνατὸν νὰ χρειασθῆ - ἀνκαί ἐλπίζω ὅτι δέν θὰ προκύψῃ τοιοῦτο τι - εἰς παρομοίαν περίπτωσιν ἐάν ἡ ἄνευ προηγουμένου αὐτῆ κατάστασις ἐπιτραπῆ νὰ συνεχισθῆ καὶ δέν ἀναχαιτισθῆ ἐγκαίρως;

Θὰ ἐπιτρέψωμεν νὰ δημιουργηθῆ αὐτὸ τὸ προηγούμενον; Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Πολωνίας ὁ Χίτλερ εἶπε: "Ποῖος ἐνθυμεῖται τοὺς Ἀρμενίους;" Κάποιος ἄλλος δυνατὸν κάποτε νὰ εἶπῃ: "Ποῖος ἐνθυμεῖται τοὺς Κυπρίους;" Ἀλλὰ τοῦτο θὰ εἶναι ἐν σχέσει πρὸς ἄλλην περίπτωσιν. Δέν ἔχω προβῆ εἰς προετοιμασμένην ὁμιλίαν διὰ σκοποὺς καταχωρίσεως. Προσεπέθησα νὰ ἀναπτύξω εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τὰς ἀπόψεις μας, ὡς τὰς αἰσθανόμεθα, ὡς τὰς βλέπομεν. Δέν πρόκειται ὀπλῶς περὶ ἑτέρας συζητήσεως, ὡς ἀνέφερα ἐξ ἀρχῆς. Λέγω πρὸς τὴν Συνέλευσιν: Χρειαζόμεθα τὴν ὑποστήριξιν σας. Ἐπικαλούμεθα τὴν ὑποστήριξιν σας. Ἐάν δέν τύχωμεν τῆς ὑποστηρίξεως τῆς ὁποίας ἔχομεν ἀνάγκην, ἡ Τουρκία θὰ ἔχη ἐπιτύχει μεγάλην νίκην εἰς Κύπρον, στρατιωτικὴν νίκην, ἀλλὰ τοῦτο, ὡς εἶπεν ὁ Πρόεδρος μας, θὰ καταστῆ ἡ ἴττα τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Δέν εἶναι ἡ Κύπρος ἡ ὁποία ἠττήθη. Ἡ Κύπρος καταστρέφεται. Μετετρέπη εἰς ἐρείπια, ὡς εἶπε τελευταίως ὁ Ἔντουαρτ Κέννεντυ. "Ἄνθρωποι ζοῦν εἰς τοὺς δρόμους καὶ κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα. Ἡ Κύπρος κατεστράφη. Δέν ἐχάθη ἀκόμη, ἀλλὰ ἐναπόκειται εἰς ὑμῖς νὰ φροντίσετε νὰ μὴ χαθῆ.

Εἰς τὴν παρεῦσαν εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς Κύπρου, ἡ ὁποία εἶναι περίπτωσις δοκιμασίας διὰ τοὺς ἀδεσμεύτους, περίπτωσις δοκιμασίας διὰ τὰς ἀρχάς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ἐάν συνεχίσωμεν νὰ ἐξευρίσκωμεν συμβιβασμοὺς εἰς τοὺς διαδρόμους πρὸς τὸν σκοπὸν ἱκανοποιήσεως τοῦ ἐπιδρομέως, τότε πρέπει ἐντίμως νὰ εἶπω ὅτι αἱ ἐλπίδες μας διὰ τὸ μέλλον τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν δέν θὰ εἶναι πολὺ μεγάλαι

Δέν πρέπει νά τύχωμεν τῆς ἰδίας ὑποστηρίξεως, τῆς φυσικῆς ὑποστηρίξεως, τῆς ὁποίας τυγχίνουν οἱ Παλαιστίνιοι διά τά θέματά των, θέματα πολύ παρόμοια; Πρόκειται μερικά χῶραι νά ὑποστηρίζουν τά ἴδια θέματα εἰς τήν μίαν περίπτωσιν καί νά μή τά ὑποστηρίζουν εἰς τήν ἄλλην; Τό ἴδιον ἰσχύει καί διά πολλά ἄλλα θέματα εἰς τά Ἑνωμένα Ἔθνη. Ἡ παροῦσα εἶναι περίπτωσις ἠθικῆς δοκιμασίας. Εἶναι περίπτωσις δοκιμασίας διά τας ἀρχάς τοῦ Χάρτου. Εἶναι περίπτωσις δοκιμασίας διά τήν Ἀφρικὴν, τήν Λατινικήν Ἀμερικὴν, τήν Εὐρώπην, τήν Ἀσίαν, τας ἀρχάς τῶν ἀδεσμεύτων. Εἶναι λάθος νά παραμένωμεν ἀδέσμευτοι; Εἶναι λάθος νά ἐναποθέτωμεν τήν πίστιν καί τας ἐλπίδας μας εἰς τά Ἑνωμένα Ἔθνη. Εἶναι λάθος νά εἴμεθα πιστοί εἰς τοὺς φίλους μας; Εἶναι λάθος νά ἀκολουθῶμεν μετά συνεπείας τήν πολιτικήν τήν ὁποίαν ἔχομεν ἀκολουθήσει εἰς τά Ἑνωμένα Ἔθνη ἐπί ἐνός ἐκάστου θέματος; Θά πρέπει νά τύχωμεν διαφορετικῆς μεταχειρίσεως; Ἀκόμη καί ἐάν ἐπρόκειτο νά τύχωμεν διαφορετικῆς μεταχειρίσεως, δέν δυνάμεθα νά ὑποστῶμεν τοῦτο τήν στιγμήν αὐτήν. Εἶναι θέμα ἐπιβιώσεως, εἶναι θέμα αὐτῆς ταύτης τῆς ὑπάρξεως τῆς Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε, αὐτά εἶχα νά εἶπω πρὸς ἕναρξιν τῆς συζητήσεως. Θά εἶμαι εἰς τήν διάθεσίν σας καί εἰς τήν διάθεσιν ἐκάστου ἀντιπροσώπου διά νά ἀπαντήσω εἰς οἵανδήποτε ἐρώτησιν τήν ὁποίαν οἵοσδήποτε ἤθελεν ὑποβάλει εἰς ἐμέ καί, ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμή, θά ὑποβάλωμεν καί ἡμεῖς συγκεκριμένας ἐρωτήσεις εἰς ἄλλους."